

KAYSERİ
23.11.2012

OSB'lerin Elektrik ve Doğalgaz Piyasasındaki Sorunları ve Çözüm Önerileri

Vahit TÜRKYILMAZ
Konya OSB Müdürü
OSBÜK Doğalgaz Kom. Bşk.

www.kos.org.tr

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

Dağıtım Şirketi – OSB'ler arası belirsizlikler:

* Dağıtım şebekesine bağlı OSB'ler içerisinde bulunan elektrik enerjisi tüketicileri, **hem dağıtım şirketlerine hem de OSB'lere dağıtım bedeli** ödemektedir.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

Dağıtım Şirketi – OSB'ler Arası Belirsizlikler İçin Önerimiz:

- * Mevcut kanunlar ve yönetmelikler çerçevesinde TEİAŞ dağıtım sistemi içerisindeki **OSB'ler için trafo merkezi** yatırımlarına öncelik vermelidir.
- * Bu durumdaki OSB'lerin TEİAŞ iletim şalt sahalarının OG baralarına **mülkiyeti ve işletmesi kendisine ait hatlarla** bağlantısı sağlanmalıdır.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

İşletme İdame Giderleri Fonu (1):

* Enerji dağıtım sistemleri de her yapı ve tesis gibi sürekli aşınmakta, bazen işletme şartlarından dolayı **uygulama yılı içerisinde acil** yatırım gerektiren durumlar hasıl olmaktadır.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

İşletme İdame Giderleri Fonu (2):

* Öngörülemeyen **maliyet artışları** veya **tüketimdeki azalışlardan** dolayı eksik tahsil edilen dağıtım bedeli gelir düzeltme bileşeni ile bir sonraki yılın dağıtım bedeline yansıtılmaktadır. Bu durum geçmiş zararları **yeni işletmelerin** üstlenmesine sebep olmaktadır.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

İşletme İdame Giderleri Fonu (3):

* Bu tür yatırımların gerekli olduğu zamanlarda OSB'ler kredi kuruluşlarına gitmek, **ipotek ve teminat** vermek zorunda kalmaktadır.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

İşletme İdame Giderleri Fonu Önerimiz:

* OSB dağıtım bedelinin %30'u kadar "**İşletme İdame Giderleri Fonu**" adı altında bir payı dağıtım bedeline ilave etmesi uygun olacaktır.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

OSB'lerin Katılımcılarına Uygulayacağı Elektrik Tarifesinin Belirlenmesi:

* OSB'lerin elektrik piyasasındaki faaliyetlerine ilişkin yönetmelik gereği elektrik tedarik bedelini katılımcılarına **aynen yansıtması** gerekmektedir. Bu durumda sanayicilerden gelen farklı tarife taleplerine cevap verilememektedir.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

OSB'lerin Katılımcılarına Uygulayacağı Elektrik Tarifesinin Belirlenmesi Önerimiz:

* OSB'ler **kar amaçlı** kuruluşlar olmamakla birlikte katılımcılarının menfaati doğrultusunda elektrik alış fiyatlarını kendileri belirlediği gibi **satış fiyatlarını** da kendileri belirleyebilmelidir.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

OSB'lerin İçerisinde Kurulan Otoprodüktör Tesisleri:

* Organize sanayi bölgeleri içerisinde faaliyet gösteren otoprodüktör tesislerinin **lisans alma, proje, kurulum ve işletme** aşamasında ciddi sorunlar yaşanmakta, farklı farklı uygulamalar ortaya çıkmaktadır.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

OSB'lerin İçerisinde Kurulan Otoprodüktör Tesisleri nerimiz:

* Organize Sanayi Bölgeleri içerisinde faaliyet gösteren otoprodüktör tesislerinin belirsizliklerin giderilmesi için **“Elektrik Piyasası Otoprodüktör YönetmeliĐi”** hazırlanmalıdır.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

OSB Üretim Lisansı:

* OSB'ler kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere lisans alarak üretim tesisleri kurma yetkisine sahiptir. Ancak **fazla enerjisini satabilme** imkanı bulunmamaktadır. Bu durum kendi elektriğini üretmek isteyen OSB'lere olumsuz etki yapmaktadır.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

OSB Üretim Lisansı Önerimiz:

* Şirket kurmaksızın üretim faaliyetinde bulunan OSB'ler **üretim fazlası enerjilerini** satabilmelidir

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

OSB Lisans Bedeli:

* OSB'ler **ticari kâr amacı gütmeyen** kuruluşlardır. Her faaliyetinde minimum gelir payı uygulayarak sanayicilere maksimum fayda sağlamayı hedefleyen OSB'ler ile ticari kar amacı ile kurulmuş olan şirketlerin lisans bedelleri bir tutulmaktadır. Bu durum, özellikle **kuruluş aşamasındaki** OSB'ler için ödeme gücünü oluşturmaktadır.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

OSB Lisans Bedeli Önerimiz:

* Özellikle kuruluş aşamasındaki OSB'ler göz önüne alınarak **lisans bedelinin daha düşük seviyeye çekilmesi** uygun olacaktır.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

TEİAŞ Sistem Kullanım Anlaşması Revizyon Talebi:

* TEİAŞ sistem kullanım anlaşmalarında reaktif **ceza oranlarının her ölçü noktasında ve saatlik bazda** takip edilmesi gerekliliği belirtilmekte olup fiiliyatta büyük sorunlar doğuracaktır.

OSB'lerin Elektrik Enerjisi Sorunları

TEİAŞ Sistem Kullanım Anlaşması Revizyon Talebi Önerimiz:

* Reaktif ceza oranları, OSB'lerin tüm ölçüm noktalarının toplam aktif ve reaktif tüketimleri üzerinden **aylık bazda** değerlendirilmelidir

OSB'lerin Doğal Gaz Sorunları

1- Dağıtım Lisansı :

* 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa göre kurulan Organize Sanayi Bölgeleri tüzel kişilikleri, katılımcılarının ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla; onaylı sınırları içerisinde 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre **şirket kurma şartı aranmaksızın Kurumdan lisans almak** koşuluyla dağıtım faaliyetlerinde bulunabilmelidir.

* Böylece OSB'ler doğal gaz piyasasında lisanslı aktör olarak yerini almış olacak ve **taşıma bedeli, proje onay kontrol işlemleri**, v.s gibi sorunları da çözülmüş olacaktır.

OSB'lerin Doğal Gaz Sorunları

2- Taşıma Bedeli :

* OSB'ler bölgelerinde doğalgaz dağıtım şirketlerinin yapmakta oldukları faaliyetlerden proje ve test işlemlerinin dışında kalan tüm faaliyetleri yürütmektedirler.

* Tüm giderler (**alt yapı giderleri, personel giderleri, kayıp-kaçak, v.s**) OSB'ler tarafından karşılanmaktadır.

* **Taşıma bedeli hesap edilirken** bu maliyetler göz önünde bulundurularak taşıma bedeli **Organize Sanayi Bölgeleri lehine düzenlenmesi** ve maliyete endeksli oranda hesaplanması gerekmektedir.

OSB'lerin Doğal Gaz Sorunları

3- Proje Kabul ve Onay İşlemleri :

* 4646 Sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununda OSB'lere verilecek yetki ile dağıtım lisansı alınarak **Proje Kabul ve Onay İşlemleri** OSB Müdürlükleri tarafından yapılmalıdır.

* Böylece OSB'ler **tek durak ofis ilkesi** ile minimum maliyet maksimum verimlilik ile bölge sanayicisine hizmet vermiş olacaktır.

OSB'lerin Doğal Gaz Sorunları

4- ÖTV' nin Kaldırılması :

*Ülkemizde **sanayi sektöründe kullanılan doğalgazın %50** si OSB'lerde faaliyet gösteren sanayiciler tarafından kullanılmaktadır. Sanayicilerimizin en önemli maliyet unsuru olan enerji fiyatlarını makul seviyelere indirebilmek amacıyla **doğalgaz alış fiyatı üzerindeki özel tüketim vergisinin** kaldırılması gerekmektedir.

OSB'lerin Doğal Gaz Sorunları

5- Doğal Gaz Tedarikçilerinin Belirlenmesi :

* Piyasada, halen **kapasitenin %80** ini BOTAŞ'ın elinde bulundurması ve özel şirketlerin BOTAŞ'ın piyasa faaliyetlerine göre hareket etmeleri dolayısı ile kapasite rezervasyonu ve Doğal Gaz Satış Sözleşmelerinin imzalanmasında sorunlar yaşanmaktadır.

* Sorunların asgari seviyelere indirilebilmesi için, BOTAŞ **Doğal Gaz Satış Sözleşmelerinin** son imza tarihinden en az 3(üç) ay önce fiyat politikasını açıklamalıdır.

OSB'lerin Doğal Gaz Sorunları

6- BOTAŞ'ın Sözleşme Şartları (1):

* Al ya da Öde Yükümlülüğü'nün **keyfi olarak %85 veya %90 oranına** taşınması, Azami çekiş miktarlarının ise Yıllık Kontrat Miktarı ile sınırlı tutulması OSB'lerin hedeflerini tutturma olasılıklarında ciddi sorunlar yaşanmasına sebep olacaktır.

* Ayrıca Azami Çekişler ile ilgili Kış döneminde; azami günlük ve **aylık çekiş miktarları için %25, diğer dönemlerde %5 zamlı** tarife uygulamasının varlığı da OSB'leri tedirgin etmektedir.

6- BOTAŞ'ın Sözleşme Şartları (2):

* Sanayicisine kesintisiz gaz satışı yapan OSB'ler "Kısıntı Talimatı" adı altında bir yaptırıma maruz bırakılacak olup. İstenilen oranda **kısıntıya gitmedikleri takdirde %20 zamlı tarifeye** cezalandırılacakları BOTAŞ tarafından sözleşme şartlarında açıklanmıştır.

6- BOTAŞ'ın Sözleşme Şartları (3):

* Tüketim arttıkça tüketim taahhüt oranının artması adaletli değildir. Ancak doğru planlama yapılabilmesi için de bir tüketim tahmininin verilmesine inanmaktayız. **Bu oranın %80'i aşmaması** hem sanayicimizi hem de OSB yönetimini rahatlatacaktır.

6- BOTAŞ'ın Sözleşme Şartları (4):

* OSB'lerde doğal gaz tüketimi yaz-kış dönemlerinde büyük farklılıklar göstermemektedir. Bu nedenle yaz- kış dönemlerinde olası azami çekiş aşılması durumunda uygulanacak zamlı tarifelerden vazgeçilmelidir.

6- BOTAŞ'ın Sözleşme Şartları (5):

* Sanayiciler doğalgazı üretim için kullanmaktadır. Genellikle proseslerinde fırın, ocak, buhar jeneratörleri gibi üretim araçları kullanmaktadırlar. Bu **üretim araçlarını kısa sürede devreden çıkartmak mümkün değildir.** Dolayısıyla kısıntı talimatlarının verilmemesi gereklidir.

6- BOTAŞ'ın Sözleşme Şartları (6):

* OSB'ler olarak BOTAŞ'ın piyasa payının bir an önce **4646 sayılı yasada** belirtildiği gibi **%20** seviyesine çekilmesi gerektiğine inanıyoruz. Piyasada tedarikçilerin çoğalması, **kesintili-kesintisiz tarifede fiyat farklarının artması**, tüketimi yaz-kış sabit olan tüketicilere uygulanacak olan fiyatlar gibi **tarife çeşitliliğine** gitmek gereklidir.

TEŞEKKÜRLER